PISMA BRALCEV

Do kdaj bo v Zalogu smrdelo?

(Odprto pismo Koteks Tobusu)

Zalog je vkleščen med železnico in industrijske cone. Z dograditvijo čistilne naprave in stadiona tehnične kulture bo popolnoma obkrožen z najrazličnejšimi onesnaževalci okolja, kar bo že tako slabe razmere še poslabšalo. Da so življenjske razmere že sedaj slabe, je potrdila tudi raziskovalna naloga Pogoji bivanja v krajevni skupnosti Zalog in problemi varstva okolja, katere povzetki so bili objavljeni v 3. letošnji št. Nsk. Raziskava je pokazala, da je onesnaženje zraka najbolj problematični vidik bivalnega okolja Založanov in tudi najpomembnejši razlog, zakaj bi se stanovalci želeli preseliti iz Zaloga, oziroma jim okolje v Zalogu ne ustreza.

Najpombmenejši izvor onesnaženja zraka je tovarna Koteks Tobus. Ta delovna organizacija se je sicer doslej dokaj trudila za izboljšanje stanja, vendar ostaja še naprej največji problem. In ta problem je treba rešiti za vsako ceno, če želimo razmere v Zalogu normalizirati.

Ko so nas predstavniki Koteks Tobusa aprila 1980 seznanili, da nameravajo do l. 1982 rekonstruirati obrat kafilerije v Zalogu in pri tem upoštevati vse ukrepe za varstvo okolja, smo krajani zopet dobili kanček upanja za izboljšanje razmer. Vendar — kot kaže — je bilo naše veselje preuranjeno, kajti iz Koteks Tobusa še vedno smrdi. In to čedalje bolj, posebno v vročih poletnih mesecih ponoči, ko kljub vsem zamašenim odprtinam v stanovanju ne moremo zaspati, ker nas sili na gruhanje.

Pred časom so se razširile govorice, da bo Koteks Tobus dal prednost gradnji nove kafilerije v severovzhodni Sloveniji, kar pomeni, da bo rekonstrukcija obrata v Zalogu ponovno preložena,ker najbrž Koteks Tobus nima toliko sredstev, da bi istočasno gradil dve kafileriji.

S takimi plani pa se krajani ne moremo in ne bomo strinjali ter bomo naredili vse, da do tega ne bi prišlo. Če smo Založani več kot 20 let vdihovali smrad, poslušali razne izgovore o objektivnih, predvsem pa finančnih težavah, ki onemogočajo sanacijo obrata v Zalogu, to ne pomeni, da naša strpnost ne pozna meja. Trdimo, da smo upravičeni zahtevati spoštovanje sprejetih predpisov vsaj tam, kjer gospodarsko stanje to omogoča. Vsekakor danes Koteks Tobus razpolaga s ,sredstvi, saj drugače ne bi načrtoval gradnjo nove kafilerije v severovzhodni Sloveniji. Vendar pa je potrebno pred gradnjo nove kafilerije sanirati razmere v Zalogu tako, da bo 6000 prebivalcev Zaloga lahko zadihalo s polnimi pljuči. Kakršnakoli drugačna odločitev organov upravljanja Koteks Tobusa bi pomenila grobo izigravanje Založanov, naše večletne strpnosti do tega problema in bi ponovno utemeljilo v praksi že večkrat nakazano načelo, da se preveliko razumevanje do drugih ne obrestuje. Toda v tem primeru Založani ne bomo popustili in zahtevamo od odgovornih v Koteks Tobusu kot tudi od drugih pristojnih služb ustrezno posredovanje.

KRAJEVNA SKUPNOST ZALOG,
SEKRETAR
CVETO BAŠELJ

Pripis uredništva: Ker je bilo pismo poslano tudi neposredno Koteks Tobusu, le-tega nismo pozvali za odgovor v želji po istočasni objavi, marveč ga bomo objavili, ko ga bomo prejeli.

»Tržnica v Novih Jaršah«

V 2. letošnji številki Naše skupnosti je bila objavljena fotovest iz Novih Jarš in v njej je bila omenjena novojarška tržnica. Skupnost stanovalcev Kvedrova 5 prosi za objavo naslednjega popravka:

V Novih Jaršah je bilo v zadnjih letih zgrajeno veliko stanovanj, nihče pa ni istočasno dograjeval tudi infrastrukturo. Šepala je tudi preskrba, zlasti s sadjem in zelenjavo.

V ta namen je bilo začasno določen prostor pred stolpnico Kvedrova 5 in 7, da bi bili prebivalci oskrbljeni vsaj z najnujnejšim. Problem pa so bile sanitarije. PIK Borinci je sklenil pogodbo za uporabo sanitarij v bližnji Emonini trgovini. (Stanovalci tedaj nismo imeli nič proti temu, saj nam je vsem bilo znano, kako slaba je bila preskrba.)

Odkar pa se je »tržnica« razširila, imamo v hiši Kvedrova 5, stalno probleme, saj prodajalci uporabljajo kot »sanitarije« kar našo smetarnico, kleti, če so vrata odklenjena pa tudi stopnišča in teraso. Stanje je nevzdržno in če se že govori o tržnici, naj bi ta imela tudi prepotrebne sanitarije, kajti stanovalci in naša čistilka najbrž nismo dolžni čistiti svojo hišo človeških fekalij.

Pa še to! »Tržni prostor« je po vsakodnevnem odhodu prodajalcev nastlan z odpadki, katerih nihče ne počisti. Zato se na njem v poletnih mesecih zbirajo roji mrčesa, skoz odprta okna stanovanj pa nam nevzdržno smrdi.

SKUPNOST STANOVALCEV
KVEDROVA 5

● SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Priprave na vajo »Rušilni potres v Ljubljani«

Da bi preverili in izpopolnili organiziranost in pripravljenost krajevnih skupnosti, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih in drugih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev, mestnih in občinskih upravnih organov, milice, teritorialne obrambe, JLA in republiških upravnih organov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob morebitnem rušilnem potresu v Ljubljani, bo organizirana skupna poučna taktična vaja krajevnih skupnosti, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, občinskih in mestnega izvršnega sveta z upravnimi organi, družbenopolitičnih in družbenih organizacij in društev na temo Zaščita in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob rušilnem potresu v Ljubljani. Vaja bo predvidoma septembra letos.

Da bi tako obsežno vajo uspešno izvedli, je potrebno pričeti s pripravami že sedaj. Temu primerno je izvršni svet skupščine občine imenoval štab za pripravo vaje, ki naj usmerja in koordinira vse priprave na vajo.

Velja poudariti, da bo v vaji glavno vlogo imela civilna zaščita kot najpomembnejša komponenta družbene samozaščite. Toda namen vaje je širši. Z njo želimo preveriti organizacijo vseh obrambnih subjektov, ki se bodo morali spoprijeti z nalogami po potresu. To pa zahteva angažiranje vseh delovnih ljudi in občanov, hišnih svetov, krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij ter društev in občine. Pravkar sprejeti akcijski program s strani štaba za pripravo vaje bo zajel vse zgoraj navedene subjekte in jih pravočasno pripravil k akciji.

Štab za pripravo vaje Rušilni potres v Ljubljani pričakuje aktivno sodelovanje z vsemi, ki so pripravljeni nuditi kakršnokoli strokovno pomoč. Po drugi strani meni, da bo odziv delovnih ljudi in občanov na vajo pozitiven, kot je bil pri vseh dosedaj uspešno opravljenih vajah.

JANKO LJUBIČ

TUDI JAZ BOM VOJAK

Ob koncu prvega zrareda smo šli v Ljubljano. Peljali smo se z avtobusom. Na postaji nas je počakal Mitjev očka. Peljal nas je v vojašnico maršala Tita. V dvorani smo si ogledali puške in mitraljeze. Čudili smo se, kako imajo vojaki urejene čevlje in obleke. Potem smo šli v kuhinjo, kjer se učijo vojaki kuhati. Na dvorišču smo videli na asfaltu pike. Te so za vsakega vojaka, kadar vadijo. Tudi jaz bom vojak, ko bom velik.

MIHA PETELIN, 2. e
OŠ EDVARDA KARDELJA

● PRED VOLITVAMI V KRAJEVNIH ORGANIZACIJAH RK

Delovna vodstva podaljšajo svoj mandat

Prihodnji mesec bodo v krajevnih organizacijah Rdečega križa (KO RK) opravili volitve svojih vodstev. Priprave na to zahtevno nalogo so že stekle. Konec januarja je občinska organizacija RK sklicala posvet predsednikov, tajnikov in blagajnikov. Zbrali so se v mali dvorani KD Španski borci. V sproščenem pogovoru so se domenili za naloge in razčistili probleme, na katere pogosto naletijo pri široki paleti svoje dejavnosti. KO RK prav zdaj pripravljajo poročila o opravljenih nalogah v preteklem letu. Pogosto pa se srečujejo s težavami pri izpolnjevanju obrazcev, saj jim je mnogo lažje uspešno opraviti kako humanitarno akcijo kot o akciji napisati poročilo. Akcije pa si sledijo domala po tekočem traku: nudenje sosedske pomoči, skrb za obolele in ostarele, družabna srečanja starejših občanov itn., da o številnih zbiralnih akcijah in izobraževalnih tečajih sploh ne govorimo.

Osnovna tema, ki so jo razčistili na tem sesanku, pa so bile letošnje volitve v KO RK. Za razliko od nekaterih drugih družbenih organizacij in društev, lahko v organizacijah RK sposobnim in delovnim vodstvom podaljšajo delovni mandat, ki sicer traja štiri leta. V teh organizacijah bodo letos sklicali svoje zbore članstva, izvršnim odborom pa podaljšali mandat za nova štiri leta. Kadrovske zamenjave bodo opravili le tam, kjer to zahteva boljše opravljanje nalog. Evidentiranje kandidatov pa morajo opraviti čimprej, pri čemer bodo morale sodelovati tudi KK SZDL in ZK.

Sestanek je bil kratek in jedrnat. Proti koncu so se pogovorili še o letošnjih nalogah, med katerimi se bodo morali kar najtemeljiteje pripraviti na osrednjo nalogo: NNNP 83 v Ljubljani, v kateri bodo sodelovale tudi KO RK. Laično nego bolnika in ranjenca bodo morali znati opravljati ekipe v vseh KS. Vse to zahteva veliko pripravljenost, ki jo bodo zagotovili z izobraževanjem na tečajih, katerih se bo moralo udeležiti čimveč članov RK. Kako pa bi se najbolje pripravili na vse letošnje naloge, se bodo predstavniki KO RK seznanili na seminarju za nova vodstva, ki ga bo organizirala občinska organizacija RK takoj po volitvah.

JOŽE PRAPROTNIK

MEHURČASTI IZPUŠČAJ

Mehurčasi izpuščaj je spolna bolezen govedi, ki je bila nedavno odkrita v nekaterih naseljih KS Besnica. Odkrila jo je veterinarska služba ob rednem letnem pregledu zdravstvenega stanja bika plemenjaka v vasi V. Trebeljevo.

Bolezen povzroča herpes virus, je kužne narave in se prenaša z naravnim pripustom. Pri plemenicah povzroča lokalna vnetja sramnice in nožnice, kjer se na močno zardeli sluznici pojavljajo številni vodeni mehurčki v velikosti prosa ali leče. Podobne spremembe se pojavljajo na pelemnjakovemu spolnemu organu. Vse okužene živali so praviloma kliconoske, kljub temu da se vnetne spremembe na spolovilih lahko pozdravijo. Bolezen povzroča živinorejcem gospodarsko škodo zaradi številnejših pregonitev plemenic in jalovosti. Zvrgavanja brejih plemenic zaradi te bolezni niso dokazana.

Mehurčasti izpuščaj pri govedu je bila pogostejša spolna bolezen v prejšnjih časih, ko je bil za razmnoževanje govedi v naši republiki le naravni pripust. Z uvedbo umetnega osemenjevanja in redne kontrole zdravja priznanih bikov plemenjakov je bila ta bolezen skoraj zatrta. V zadnjih letih pa jo občasno odkrivamo v hribovitem območju severovzhodne Slovenije, kjer je še vedno naravni pripust.

Pri biku plemenjaku na V. Trebeljevem je bila bolezen ugotovljena oktobra lani. Po ugotovitvi bolezni so se strokovnjaki z veterinarske fakultete, mestne veterinarske inšpekcije in veterinarske postaje Posavje Ljubljana Moste-Polje dogovorili za *ponovni odvzem krvi plemenjaku in* vsem plemenicam iz istega hleva. Laboratorijska preskava vseh vzorcev krvi je pokazala, da je več kot polovica živali okužena s herpes virusom. S ponovno potrditvijo bolezni pri biku plemenjaku je mestna veterinarska inšpekcija izdala odločbo o prepovedi naravnega pripusta na območju plemenilnega kroga. V. Trebeljevo. Plemenjaka so morali izločiti, vse plemenice, ki so bile pripuščene k okuženemu plemenjaku, pa so proglasili za okužene.

Goveje plemenice na tem območju so pričeli osemnjevati novembra lani, in sicer na telefonski poziv lastnika plemenice. O pojavu bolezni je veterinarska postaja Posavje Ljubljana Moste-Polje obvestila vse zainteresirane kmetijske strokovnjake na občini.

Na posvetu ketijskih strokovnjakov občine, mestne veterinarske inšpekcije in veterinarjev veterinarske postaje so se dogovorili, da predstavniki imenovanih strokovnih služb seznanijo živinorejce o nevarnosti te kužne bolezni, in to vsak s svojega področja. Sestanka z živinorejci sta bila decembra lani v vaseh V. Trebeljevo in Prežganje. Obenem so se dogovorili, da bodo delavci veterinarske postaje Posavje vsem plemenicam odvzeli kri za laboratorijsko preiskavo. To delo je bilo opravljeno istočasno z anketo decembra lani, in to z velikim razumevanjem naše občinske skupščine, saj smo z njeno finančno pomočjo pokrili vse stroške preiskav.

Rezultati seroloških preiskav vzorce krvi so pokazali, da je bilo od preiskanih 150 vzorcev krvi govejih plemenic 53 ali 35,33 % pozitivnih. Po posameznih naseljih so rezultati naslednji: Mali vrh 13 plemenic, od tega 2 pozitivni, V. Trebeljevo 39 plemenic od tega 16 pozitivnih, M. Trebeljevo 21 plemenic od tega 11 pozitivnih, Prežganje 26 plemenic od tega 8 pozitivnih, Volavlje 51 plemenic od tega 16 pozitivnih.

Naša občinska skupščina je 2. februarja letos sklicala posvet veterinarskih in kmetijskih strokovnjakov, da bi se strokovno dogovorili za ukrepe, ki so potrebni, da bi bila bolezen čimprej izkoreninjena. Posveta so se udeležili predstavniki občine, biotehnične fakultete — VTOZD za veterinarstvo, republiške veterinarske uprave, mestne uprave inšpekcijskih služb ter veterinarja veterinarske postaje Posavje.

Objavljamo sklepe s tega posveta.

1. Zaradi razširjenosti bolezni v vseh naseljih plemenilnega kroga V. Trebeljevo bomo nadaljevali z umetnim osemenjevanjem govejih plemenic na dveh osemenjevalnih punktih vse do izkoreninjenja bolezni.

2. Območna veterinarska služba mora skupaj z mestno veterinarsko inšpekcijo označiti vse okužene plemenice. Voditi mora tudi njih točno evidenco, zabeležiti mora vsako oddajo okužene plemnice v zakol.

3. Vse okužene živali morajo biti sčasoma izločene iz nadaljnje reje, ker predstavljajo potencialno nevarnost ponovnih okužb.

4. Veterinarski in kmetijski strokovnjaki se morajo pogovoriti z lastniki okuženih plemenic o vseh ukrepih, ki zagotavljajo čimprejšnje izkoreninjenje te bolezni. Z njimi se dogovorijo tudi o zamenjavi okuženih živali z novo plemensko živino po predlogu, ki ga izdela veterinarska postaja Posavje na osnovi pripustov oziroma telitev okuženih plemenic. Po veljavnih kriterijih sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane se uporabljajo odobrena sredstva za premiranje obnove staleža živine.

5. Veterinarska služba mora opraviti ponovni laboratorijski pregled krvi vseh plemenic tega območja jeseni letos in spomladi prihodnjega leta.

Živinorejcem toplo priporočamo, da z razumevanjem sprejmejo vse ukrepe, ki so nujno potrebni za čimprejšnje izkoreninjenje bolezni. Zavedati se moramo, da prinaša le zdrava plemenica lastnikom gospodarsko korist. Svetujemo, da ne uporabljajo več pripustov pri zakotnih bikih, ki so po vsej verjetnosti zanesli bolezen na naše območje.

Živinorejce obveščamo, da bo veterinarska postaja Posavje opravljala v sporazumu z občino umetno osemenjevanje govejih plemenic na tem območju vsak delavnik med 13. in 14. uro na telefonski poziv lastnika plemenice vsaj do 10. ure. (Tel. št. 48-072 ali 48-172). Osemenjevanje bo na osemenjevalnih punktih pri Jožetu Kozlevčarju, V. Trebeljevo 7, in pri Ivanu Galetu Volavlje 12.

ZVONE CIGOJ

SISTEM OBRAMBE PRED TOČO

SR Slovenija je leta 1979 sprejela zakon o sistemu obrambe pred točo. Z njim je zagotovljena enotnost sistema obrambe pred točo v Sloveniji.

V skladu z zakonom je bila leta 1980 izdana uredba, ki je na podlagi pogostosti pojavljanja toče in škode, ki jo le-ta povzroča, predvsem kmetijstvu, določila tri območja, na katerih se organizira obramba pred točo, in to območje severovzhodne Slovenije, območje osrednje Slovenije (občine od Sotle do Kranja) in območje severnega in obalnega dela Primorske.

Zaradi uresničevanja skupnih interesov in potreb smo se v osrednji Sloveniji že lotili oblikovanja samoupravne skupnosti za obrambo pred točo, ki naj bi letos pričela delovati. Sedež skupnosti bo v Sevnici, ker bo na Lisci glavni radarsko-računalniški center, ki bo pokrival severovzhodno in osrednjo Slovenijo.

Samoupravno skupnost ustanovijo delavci organizacij združenega dela, ki so registrirane za opravljanje kmetijske in gozdno-gospodarske dejavnosti, za predelavo, dodelavo in promet s kmetijskimi proizvodi, lovske organizacije, organizacije združenih kmetov, to je zadruge in temeljne organizacije kooperantov v gozdarstvu, vsi zavezanci za davek od dohodka iz kmetijske dejavnosti po KS in drugi, ki so zainteresirani za ustanovitev — zavarovalnice.

Predhodno sta osnutke samoupravnih aktov že obravnavala izvršni svet naše občinske skupščine in svet za družbenoekonomske odnose na vasi pri OK SZDL. Oba organa sta pozitivno ocenila oblikovanje skupnosti, predvsem pa podprla družbena prizadevanja, da obramba pred točo čimprej zaživi. Območje naše občine je namreč vsako leto podvrženo večjemu ali manjšemu obsegu poškodb po toči.

Toča nastopa najpogosteje v juniju, povzroči pa največjo škodo na kmetijskih rastlinah. Samo leta 1982 je bila škoda po toči ocenjena na prek 3,5 milijonov din. Pri tem velja poudariti, da je zajela le manjši del občine in je prizadela le 2 KS.

Svet za družbenoekonomske odnose pri OK SZDL je tudi ugotovil, katere organizacije na našem območju bi bile soustanoviteljice samoupravne interesne skupnosti za obrambo pred točo. Vse to pa se urjema tudi z našim konceptom o samozaščiti, ko se vsi prizadeti organizirajo tako, da preprečijo, oziroma zmanjšajo škodo, ki jo povzročajo naravne ujme. Zato smo prepričani, da se bodo delavci v ozdih odločili za ustanovitev skupnosti in tako dokazali, da je možno tudi te zadeve najuspešneje reševati s samoupravnim sporazumevanjem.

Sredstva za gradnjo celotnega sistema in za delovanje radarsko-računalniškega centra bo zagotovila republika. Območna skupnost bo z vsakoletnim finančnim načrtom zagotavljala sredstva za delovanje strelskih mest in sistema za obrambo pred točo. V naši občini bosta delovali dve strelski mesti, in to v Dolskem in Podlipoglavu, ki bosta v povezavi z drugimi strelnimi mesti pokrivali celotno območje občine.

Sistem obrambe pred točo bo pričel v celoti delovati leta 1984, letos bo obramba vzpostavljena le v nekaterih predelih.

Vse članice in tudi kmetje bodo v skladu s finančnim načrtom skupnosti dolžni prispevati sredstva za delovanje sistema. Višina še ni določena. Ko bodo stvari znane, bomo o tem naše bralce pravočasno obvestili.

V občini bo oblikovana tudi konferenca delegacij, v katero bodo delegirale svoje delegate vse članice skupnosti. Le-ta pa bo izvolila delegata, ki bo nastopal občino v skupnosti.

Prepričani smo, da je ustanovitev in delovanje skupnosti velikega pomena za vso našo občino, saj je pretežni del podvržen pojavom toče; za odstranjevanje posledic pa so bili potrebni veliki napori družbenopolitične skupnosti.

JU